

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 21.01.2000
KOM(1999) 708 endelig

2000/0021 (COD)

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS HENSTILLING

**om mobilitet i Det Europæiske Fællesskab for studerende, personer under
erhvervsuddannelse, unge volontører, undervisere og erhvervslærere**

(forelagt af Kommissionen)

BEGRUNDELSE

I. INDLEDNING

1. Den frie bevægelighed for personer er et af grundprincipperne i EF-traktaten. Dette princip gælder naturligvis for lønarbejdere og selvstændige og dermed i princippet også undervisere og erhvervslærere. Men det gælder ikke alene for arbejdstagere. Personer som, ofte uden for rammerne af deres eventuelle erhvervsbeskæftigelse, ønsker at påbegynde eller følge studier, en erhvervsuddannelse eller en volontørtaktivitet, skal også kunne udnytte denne ret, når de vælger at flytte til en anden af Fællesskabets medlemsstater, uanset om dette sker i forbindelse med et fællesskabsprogram eller ej.
2. Den frie bevægelighed omfatter både adgang til medlemsstaternes område og opholdsret. EU-borgere, som benytter sig af denne ret, er omfattet af EF-traktatens artikel 12, i henhold til hvilken al forskelsbehandling er forbudt i medlemsstaterne.

II. SAMMENHÆNG

3. Mobilitet for studerende, personer under erhvervsuddannelse, unge volontører, undervisere og erhvervslærere har længe været genstand for stor interesse blandt Europas borgere. I forbindelse med indførelsen af det indre marked og dermed et grænseløst område bliver de berørte personers mobilitet en stedse vigtigere dimension af det europæiske statsborgerskab og et redskab for interkulturel og social integration. Fra midten af 1980'erne har denne udvikling taget fart, hvilket bl.a. kan illustreres med vedtagelsen af fællesskabsprogrammer som Comett på undervisningsområdet (1986), Erasmus (1987) inden for uddannelse og Ungdom for Europa på ungdomsområdet (1988). Siden disse programmets iværksættelse – og også andres såsom Den Europæiske Volontørtjenestes – har tusindvis af europæere kunnet opholde sig i et andet land i Fællesskabet for at udføre en opgave, som de selv har valgt. Ud over mobiliteten i forbindelse med fællesskabsprogrammerne er der den spontane mobilitet, som kommer til udtryk i borgernes individuelle rejser og ophold.
4. Europa-Parlamentet har i mange beslutninger understreget betydningen af fuldstændig fri bevægelighed for borgerne i det europæiske område. Parlamentet har ligeledes arbejdet for at få fjernet hindringer for mobilitet, således at de, der ønsker det, uden begrænsninger kan udnytte mobiliteten i Fællesskabet.
5. Også Ministerrådet har udtalt sig positivt om indførelsen af et åbent område uden hindringer for mobilitet. På uddannelsesområdet har Rådet således i sin resolution af 24. maj 1988¹ og konklusionerne fra 27. november 1992² bekræftet, at mobilitet for studerende og undervisere spiller en afgørende rolle for udviklingen af den europæiske dimension inden for højere uddannelse. I konklusionerne fra samlingen den 11. juni 1993³ understreger Rådet betydningen

¹ EFT C 177 af 6.6.1988, s. 5.

² EFT C 336 af 19.12.1992, s. 4.

³ EFT C 186 af 8.7.1993, s. 1.

af, at medlemsstaterne bestræber sig på at fjerne hindringer for mobiliteten inden for højere uddannelser. Samme princip bør gælde for erhvervsuddannelser. Rådet opfordrer i sin resolution af 3. december 1992 om kvalifikationsgennemsigtighed og i sin resolution af 15. juli 1996 om erhvervsuddannelsescertifikaters klarhed Kommissionen og medlemsstaterne til at træffe foranstaltninger for at øge den gensidige forståelse af kvalifikationssystemerne i de forskellige medlemsstater samt kvalifikationerne som sådan og dermed lette mobiliteten. Kommissionen og Cedefop har oprettet et europæisk forum for erhvervsuddannelsescertifikaters klarhed for at følge op på disse resolutioner med konkrete forslag. I henhold til den første betragtning i Rådets beslutning af 21. december 1998⁴ om indførelse af et dokument benævnt "Europass-uddannelse", hvis formål er at sikre en højere grad af anerkendelse af erhvervsuddannelsesophold i udlandet, er det en forudsætning for en erhvervsuddannelsespolitik, at personer under erhvervsuddannelse sikres mulighed for mobilitet. For så vidt angår unge volontører, har Rådet og ministrene for ungdomsanliggender i konklusionerne fra 30. november 1994⁵ erkendt den øgede interesse for aktiviteter under den europæiske volontørtjeneste for unge og understreget nødvendigheden af at fjerne hindringer for deres mobilitet.

6. Agenda 2000, hvor Kommissionen prioriterer mobilitet for de personer, der er omfattet af denne henstilling, og meddelelsen "For et kundskabernes Europa" understreger blot denne tendens.
7. Det understreges i Kommissionens grøn bog fra oktober 1996: "Hindringer for mobiliteten i Det Europæiske Fællesskab"⁶ og i ekspertgruppens rapport om borgernes frie bevægelighed, udarbejdet under Simone Veils formandskab, at mobilitet for studerende, personer under erhvervsuddannelse og unge volontører og i mindre grad undervisere og erhvervslærere fortsat støder på store hindringer, som det er vigtigt at få fjernet, og dette til trods for den eksisterende *acquis communautaire*.
8. Kommissionens grøn bog og ekspertgruppens rapport indeholder forslag om, hvad der kan gøres for at få fjernet disse hindringer. De efterfølgende drøftelser af disse muligheder har bekræftet, at der er behov for indgreb på fællesskabsplan for at anspore medlemsstaterne til at træffe de nødvendige foranstaltninger med henblik på gradvist at fjerne hindringerne og give de europæiske borgere et retsgrundlag for reel mobilitet. Det Europæiske Råd vedtog i Amsterdam en handlingsplan for det indre marked, der sigter mod en mere fuldstændig gennemførelse heraf. I planen kortlægger Rådet fire strategiske målsætninger, bl.a. gennemførelsen af det indre marked til fordel for alle borgere ved hjælp af foranstaltninger vedrørende opholdsret og mobilitet i Unionen samt en mekanisme til at sikre konstant dialog med borgerne. Disse overvejelser viser, at der er behov for en fællesskabsaktion, som skal følges op med aktioner fra medlemsstaternes side. Denne henstilling er således udarbejdet i overensstemmelse med nærhedsprincippet, der, som fastlagt i protokol om anvendelse af nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet,

⁴ EFT L 17 af 22.1.1999, s. 45.

⁵ EFT C 348 af 9.12.1994, s. 2.

⁶ KOM(96) 462 endelig udg.

(særlig artikel 5), er berettiget ved en fællesskabshandling vedrørende spørgsmål af tværnational karakter såsom mobilitet.

III. MÅLSÆTNINGER

9. Henstillingens målsætninger er følgende:

- sikre, at medlemsstaterne fjerner de største hindringer, som stadig trods *acquis communautaire* findes for den fri bevægelighed for studerende, personer under erhvervsuddannelse, unge volontører, undervisere og erhvervslærere
- sikre, at medlemsstaterne gennemfører foranstaltninger, for at borgere fra tredjelande, der opholder sig lovligt og varigt i EU, kan gøre brug af bestemmelserne i *acquis communautaire* mht. fri bevægelighed og ligebehandling og af bestemmelserne i henstillingen; sikre, at medlemsstaterne behandler borgere fra tredjelande på samme måde som borgere fra Fællesskabet, når førstnævnte gennemfører en uddannelsesperiode, et volontørophold eller en aktivitet som underviser eller erhvervslærer inden for rammerne af et fællesskabsprogram
- opfordre medlemsstaterne til at indføre strategier for integration af tværnational mobilitet – for at fremme denne – i deres nationale politikker rettet mod de af denne henstilling omfattede grupper
- bidrage til formidling af god praksis, navnlig udviklet inden for rammerne af fællesskabsprogrammerne Socrates, Leonardo da Vinci og Den Europæiske Volontørtjeneste for unge.

10. Med henblik på at få opfyldt disse målsætninger opfordres medlemsstaterne til at sikre, at personer, som udnytter mulighederne for mobilitet, ikke "straffes" før eller efter deres ophold og sikre, at deres rettigheder mht. socialsikring ikke fortabes, anerkende den reelle værdi af den erfaring, der indhøstes i værtslandet samt gennemføre informationskampagner til fordel for mobilitet, hvor der gøres rede for de forhold, som mobiliteten er underlagt.

IV. RETSFORM OG -GRUNDLAG

11. En henstilling er det bedste redskab til at få fjernet hindringer for mobilitet, der findes på så forskellige områder som anerkendelse af erfaringer, opholdsret, socialsikring og skatteforhold. Det er sikkert ikke nødvendigt at minde om, at alle de forskellige grupper af personer har hver deres særtræk, hvilket betyder, at de ikke kan behandles på en enkelt, harmoniseret måde. Og inden for hver gruppe skal der ofte sondres mellem de forskellige situationer i medlemsstaterne, der blandt andet skyldes de uens nationale systemer. De hindringer, som borgerne støder på i én medlemsstat, findes ikke nødvendigvis i en anden. I den sammenhæng er henstillingen derfor det mest velegnede redskab til at nå de ønskede mål, fordi den ikke skal opfattes som en fælles, fast model, men snarere som en tilskyndelse til hver medlemsstat om at gøre det bedst mulige inden for de givne rammer og i overensstemmelse med det førnævnte nærhedsprincip. Da

henstillingen giver medlemsstaterne større råderum end en bindende bestemmelse, overholder den også fuldt ud princippet om proportionalitet⁷.

12. Retsgrundlaget for denne henstilling er EF-traktatens artikel 149 og 150, i henhold til hvilke Fællesskabet i samarbejde med medlemsstaterne kan gennemføre aktioner inden for almen uddannelse, erhvervsuddannelse og ungdomsanliggender. I disse bestemmelser henvises der udtrykkeligt til nødvendigheden af at fremme mobiliteten for de personer, der er omfattet af denne henstilling.

⁷ Inden for andre områder har Kommissionen allerede foretrukket en henstilling frem for et direktiv for eksempel, på grundlag af de overvejelser, der ligger til grund for proportionalitetsprincippet. Dette var således tilfældet med Kommissionens henstilling af 30.3.1998 om de principper, der finder anvendelse på organer med ansvar for udenretslig bilæggelse af tvister på forbrugerområdet, jf. Kommissionens rapport "Bedre lovgivning" fra 1998, KOM(1998) 715 endelig udg., s. 6, fodnote 6.

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS HENSTILLING

om mobilitet i Det Europæiske Fællesskab for studerende, personer under erhvervsuddannelse, unge volontører, undervisere og erhvervslærere

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION,

som henviser til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 149, stk. 4, og artikel 150, stk. 4,

som henviser til forslag fra Kommissionen¹,

som henviser til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg²,

som henviser til udtalelse fra Regionsudvalget³,

i henhold til fremgangsmåden i traktatens artikel 251, og

som tager følgende i betragtning:

- (1) Den tværnationale mobilitet for personer bidrager til udfoldelsen af de forskellige nationale kulturer og gør det muligt for de af henstillingen omfattede personer at berige deres kulturelle og erhvervsmæssige bagage og samtidig for hele det europæiske samfund at drage fordel af følgerne af denne berigelse. Denne *acquis* er desuden af stor betydning på grund af de nuværende beskæftigelsesudsigter på et arbejdsmarked, der kræver stor smidighed og evne til at omstille sig til forandringer.
- (2) Mobilitet for studerende, personer under erhvervsuddannelse, unge volontører, undervisere og erhvervslærere skal – uanset om mobiliteten foregår i forbindelse med fællesskabsprogrammer eller uden for disse – ses i sammenhæng med den frie bevægelighed for personer, som er en af EF-traktatens grundrettigheder; i øvrigt har alle borgere i henhold til EF-traktatens artikel 18⁴ ret til fri bevægelighed og ophold.
- (3) I henhold til Rådets direktiv 68/360/EØF af 15. oktober 1968 om afskaffelse af restriktioner om rejse og ophold inden for Fællesskabet for medlemsstaternes arbejdstagere og deres familiemedlemmer⁵, senest ændret ved akten vedrørende

¹ EFT C

² EFT C

³ EFT C

⁴ Jf. dokumentet "fællesskabsret, som finder anvendelse på mobiliteten i Det Europæiske Fællesskab for studerende, personer under erhvervsuddannelse, unge volontører, undervisere og erhvervslærere"

⁵ EFT L 257 af 19.10.1968, s. 13.

Østrigs, Finlands og Sveriges tiltrædelse, har lønmodtagere og disses familiemedlemmer opholdsret. I henhold til Rådets direktiv 93/96/EØF af 29. oktober 1993 om studerendes opholdsret⁶ skal medlemsstaterne indrømme enhver studerende fra en anden medlemsstat opholdsret, hvis denne er indskrevet til at følge en faglig uddannelse, hvilket ligeledes gælder for den pågældendes ægtefælle og førsørgelsesberettigede børn, som ikke har denne ret ifølge anden fællesskabsret. I henhold til Rådets direktiv 90/364/EØF af 28. juni 1990 om opholdsret⁷ har alle europæiske borgere ret til at opholde sig i en anden medlemsstat på visse betingelser.

- (4) Mobilitet for studerende, personer under erhvervsuddannelse, unge volontører, undervisere og erhvervslærere skal desuden ses i sammenhæng med forbudet mod forskelsbehandling på baggrund af nationalitet i henhold til traktatens artikel 12. Dette princip finder anvendelse på områder, der er omfattet af traktaten, således som Domstolen har fastslået i flere tilfælde. Princippet finder derfor anvendelse på områderne almen uddannelse, erhvervsuddannelse og ungdomsanliggender, der er omfattet af EF-traktatens artikel 149 og 150.
- (5) Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 af 14. juni 1971 om anvendelse af de sociale sikringsordninger på arbejdstagere, selvstændige erhvervsdrivende og deres familiemedlemmer, der flytter inden for Fællesskabet⁸, senest ændret ved forordning (EF) nr. 1399/1999⁹, finder anvendelse på statsborgere i EU.
- (6) I henhold til Rådets forordning (EØF) nr. 1612/68 af 15. oktober 1968 om arbejdskraftens frie bevægelighed inden for Fællesskabet¹⁰, senest ændret ved forordning (EF) nr. 2434/92¹¹, har arbejdstagere og deres familiemedlemmer ret til ligebehandling, for så vidt angår almen og faglig uddannelse, når de har gjort brug af deres ret til fri bevægelighed.
- (7) Anerkendelse af faglige kvalifikationer med henblik på adgang til og udøvelse af lovregulerede fag som f.eks. lærer er omfattet af Fællesskabets generelle ordning i henhold til Rådets direktiv 89/48/EØF¹² og 92/51/EØF¹³, senest ændret ved Kommissionens direktiv 97/38/EF¹⁴.
- (8) Rådet opfordrer i sin resolution af 3. december 1992 om kvalifikationers gennemsigtighed¹⁵ og af 15. juli 1996 om erhvervsuddannelsescertifikaters klarhed¹⁶ Kommissionen og medlemsstaterne til at træffe foranstaltninger for at sikre "fremme af gensidig forståelse for og tillid til de forskellige uddannelsessystemer i medlemsstaterne og til kvalifikationerne som sådanne", bl.a. ved at gøre dem klarere og lettere at læse og dermed mere gennemsigtige.

⁶ EFT L 317 af 18.12.1993, s. 59.

⁷ EFT L 180 af 13.7.1990, s. 26.

⁸ Ajourført ved Rådets forordning (EF) nr. 118/97, offentliggjort i EFT L 28 af 30.1.1997, s. 4. EFT L 149 af 5.7.1971, s. 2.

⁹ EFT L 164 af 30.6.1999, s. 1.

¹⁰ EFT L 257 af 19.10.1968, s. 2.

¹¹ EFT L 245 af 26.8.1992, s. 1.

¹² EFT L 19 af 24.1.1989, s. 16.

¹³ EFT L 209 af 24.7.1992, s. 25.

¹⁴ EFT L 184 af 12.7.1997, s. 31.

¹⁵ EFT L 49 af 19.2.1993, s. 1.

¹⁶ EFT C 224 af 1.8.1996, s. 7.

Desuden er der oprettet et europæisk forum vedrørende kvalifikationers gennemsigtighed, som har til formål at stille konkrete forslag til gennemførelsen af disse resolutioner.

- (9) Medlemsstaterne har ligeledes opfordret Kommissionen til at undersøge muligheden af på frivillig basis at indføre et europæisk tillæg til certifikatet for at skabe en synergieffekt mellem anerkendelse med henholdsvis akademisk og erhvervsmæssigt formål¹⁷. Det arbejde, som Kommissionen sammen med Europa-Rådet og UNESCO har indledt i den sammenhæng, afsluttes i en nær fremtid og opfølges af en informationskampagne.
- (10) Trods ovennævnte bestemmelser måtte Kommissionen i sin grønbog "Almenuddannelse – erhvervsuddannelse - forskning: hindringer for mobiliteten i Det Europæiske Fællesskab"¹⁸, vedtaget af Kommissionen i oktober 1996, konstatere, at der fortsat består hindringer for mobilitet. Den forskellige status, som studerende, personer under erhvervsuddannelse, undervisere og erhvervslærere har i medlemsstaterne, navnlig for så vidt angår bestemmelser vedrørende arbejdsret, social sikring og beskatning, udgør en hindring for mobilitet. Det samme gør sig gældende for den manglende anerkendelse af volontørtjenestens særtræk, hvorfor der også består en hindring for mobiliteten for unge volontører.
- (11) Kommissionen foreslår i grønbogen en række aktioner, som skal afskaffe disse hindringer. Disse fik bred tilslutning under de drøftelser, som de har været genstand for i alle medlemsstater. Det er derfor nødvendigt at fjerne disse hindringer for mobiliteten.
- (12) Denne henstilling er i overensstemmelse med nærhedsprincippet, for så vidt som det er nødvendigt med en fællesskabsforanstaltning suppleret med foranstaltninger fra medlemsstaternes side, som det tidligere er blevet understreget, for at fjerne hindringer for mobiliteten. Det er vigtigt i denne sammenhæng at understrege, at i forbindelse med artikel 5 i protokollen om anvendelse af nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet nødvendiggør mobiliteten et fællesskabstiltag, fordi mobilitet som et grundlæggende træk har tværnationale aspekter. Denne henstilling er også i overensstemmelse med nærhedsprincippet, fordi den ikke pålægger nogen tvang over for dem, den henvender sig til, tværtimod giver henstillingen dem den størst mulige fleksibilitet til at gennemføre de ønskede mål.
- (13) Selv om denne henstilling navnlig er rettet mod fællesskabsborgere, som ønsker at få erfaringer fra en anden medlemsstat end deres egen, har Rådet på det ekstraordinære møde i Tammerfors den 15. og 16. oktober 1999 bekræftet, at Den Europæiske Union skal sikre ligebehandling af statsborgere fra tredjelands, der opholder sig lovligt på en medlemsstats område, og at det i Fællesskabets integrationspolitik bør tilstræbes, at disse statsborgere får rettigheder og pligter, som svarer til EU-borgernes. Statsborgere i et tredjeland, som opholder sig lovligt og varigt i EU, bør ligeledes være omfattet af bestemmelserne i *acquis communautaire*, for så vidt angår fri bevægelighed og ligebehandling,

¹⁷ EFT C 195 af 6.7.1996, s. 6.

¹⁸ KOM(96) 462 endelig udg.

samt bestemmelserne i henstillingen. Dette gælder endvidere for statsborgere fra tredjelande, som deltager i et fællesskabsprogram som Socrates, Leonardo da Vinci eller Den Europæiske Volontørtjeneste.

- (14) Takket være ovennævnte fællesskabsprogrammer er der på fællesskabsniveau udviklet forskellige former for god praksis og nyttige redskaber, som letter mobiliteten for studerende, personer under erhvervsuddannelse, unge volontører, undervisere og erhvervslærere. Man bør i så vid udstrækning som muligt sikre brug af denne gode praksis og disse redskaber -

HENSTILLER:

I. TIL MEDLEMSSTATERNE:

1. Foranstaltninger, der er rettet mod personer omfattet af denne henstilling:
 - a) at træffe de nødvendige foranstaltninger for at tilskynde til mobilitet – der aldrig bør hindres – for personer, som ønsker at gennemføre et studieforløb, en erhvervsuddannelsesperiode eller en aktivitet som volontør, underviser eller erhvervslærer i en anden medlemsstat, uanset om dette sker inden for rammerne af et fællesskabsprogram; disse foranstaltninger bør supplere aktiviteterne under fællesskabsprogrammerne Socrates, Leonardo da Vinci og Den Europæiske Volontørtjeneste og være baseret på den gode praksis, som er udviklet inden for rammerne af disse programmer; disse foranstaltninger bør navnlig løse problemer med finansiering af mobiliteten i form af at sikre støtte; de bør ligledes fremme indlæring af sprog i tilfælde, hvor manglende kendskab hertil udgør en stor hindring for mobiliteten; disse foranstaltninger bør gøre det muligt for medlemsstaterne at orientere de berørte personers mobilitet i retning af aktiviteter, som ikke er til rådighed på deres eget område, eller innovative, lovende og fremadrettede aktiviteter;
 - b) at træffe de nødvendige foranstaltninger for at gøre det muligt for de pågældende i de relevante kredse, navnlig i akademiker- og erhvervskredse, at påberåbe sig de erfaringer fra værtslandet, som de har indhøstet takket være mobiliteten; medlemsstaterne bør derfor sikre en fuldstændig gennemførelse af de mål, som er nedfældet i Rådets resolution af 3. december 1992 om kvalifikationers gennemsigtighed¹⁹. Disse mål er dels at gøre det muligt for de berørte personer at gøre samtlige kvalifikationer og erfaringer gældende over for eventuelle arbejdsgivere, dels at gøre det muligt for disse arbejdsgivere - for at få opfyldt deres beskæftigelsesmæssige krav - at vurdere ansøgernes kvalifikationer og erfaringer, navnlig når de er indhentet i en anden medlemsstat;
 - c) at træffe de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at de af denne henstilling omfattede personer har de samme fordele som statsborgere i værtslandet, der udfører den samme aktivitet; disse fordele omfatter blandt andet nedsatte takster for transport med offentlige transportmidler, støtte til bolig og mad, adgang til biblioteker og museer osv.;

¹⁹ EFT C 49 af 19.2.1993, s. 1.

- d) at træffe de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at de personer, der er interesserede i at udnytte mulighederne for mobilitet, har let adgang til alle nødvendige oplysninger om mulighederne for at studere, tage en uddannelse, deltage i volontørarbejde og arbejde som underviser eller erhvervslærer i andre medlemsstater;
- e) at gennemføre foranstaltninger, for at statsborgere fra tredjelande, der opholder sig lovligt og varigt i EU, ligeledes kan gøre brug af bestemmelserne i *acquis communautaire* om fri bevægelighed og ligebehandling samt bestemmelserne i henstillingen; ligeledes at sikre ligebehandling af statsborgere fra tredjelande, som inden for rammerne af et fællesskabsprogram fuldfører studier eller en erhvervsuddannelse, som deltager i volontørarbejde eller arbejder som underviser eller erhvervslærer;

2. Foranstaltninger, der navnlig er rettet mod studerende:

- a) at sikre, at myndighederne i oprindelseslandet anerkender studieperioder tilbragt i værtslandet med henblik på akademiske formål; i den sammenhæng bør der tilskyndes til anvendelse af det europæiske meritoverføringssystem, ECTS-system (European Credit Transfer System) som på grundlag af princippet om gennemsigtighed i pensum sikrer anerkendelse af akademiske titler; det sker ved, at den studerende og uddannelsesinstitutionerne i hhv. oprindelses- og værtslandet indgår en kontrakt før opholdet. I den sammenhæng bør der træffes de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at de kompetente myndigheder på det pågældende akademiske område træffer beslutning om akademisk anerkendelse inden for en rimelig frist, at denne er begrundet og kan indankes for en administrativ og/eller retlig instans;
- b) at tilskynde uddannelsesinstitutionerne til at udfærdige et europæisk bilag i form af en tilføjelse til eksamensbeviset af administrativ karakter, som skal give en beskrivelse af de gennemførte studier for således at fremme anerkendelsen;
- c) at træffe de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at studerende, der er omfattet af en privat forsikring, navnlig helbredsforsikring, kan overføre de deraf afledte fordele til værtslandet, for så vidt som de ikke er omfattet af bestemmelserne i forordning (EØF) 1408/71, som ændret ved forordning (EF) nr. 307/1999²⁰;
- d) at gøre det lettere for den pågældende studerende at falde til (akademisk, psykisk og pædagogisk) i værtslandets uddannelsessystem og at komme tilbage til uddannelsessystemet i oprindelseslandet, lige som det er tilfældet under Socrates-programmets foranstaltninger; i den sammenhæng bør der sikres overensstemmelse mellem de akademiske år, eventuelt ved at indføre kvartaler eller halvår i strukturen for de højere uddannelser;
- e) at træffe de nødvendige foranstaltninger for at sikre lette og enkle procedurer for overførsel og udbetaling af støtte og legater til udlandet;

²⁰

EFT L 38 af 12.2.1999, s. 1.

- f) at træffe de nødvendige foranstaltninger for at fjerne risikoen for dobbelt beskatning af legater og anden støtte;

3. Foranstaltninger, der navnlig er rettet mod personer under erhvervsuddannelse:

- a) at sikre, at oprindelseslandet anerkender den erhvervsuddannelse, som er fulgt i værtslandet; i den sammenhæng bør der bl.a. tilskyndes til anvendelsen af dokumentet "Europass-uddannelse", som er omfattet af Rådets beslutning 1999/51/EF af 21. december 1998 om fremme af ophold i andre europæiske lande som led i vekseluddannelse, herunder lærlingeuddannelse²¹; der bør ligeledes tilskyndes til indførelse af de mere gennemsigtige certifikatmodeller for erhvervsuddannelse som nævnt i Rådets resolution af 15. juli 1996 om erhvervsuddannelsescertifikaters klarhed²²; endelig bør der følges op på de konkrete forslag, der blev fremlagt på det europæiske forum for erhvervsuddannelsescertifikaters gennemsigthed;
- b) at træffe de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at personer under erhvervsuddannelse kan være omfattet af en socialsikring, navnlig sundhedsforsikring, i værtslandet;
- c) at sikre den arbejdsløse, der påbegynder en faglig uddannelse i en anden medlemstat, samme arbejdsløshedsunderstøttelse som i oprindelseslandet;
- d) at inkludere den i en anden medlemsstat tilbragte uddannelsesperiode i beregningen af en karenperiode, når personen under uddannelse endnu ikke modtager arbejdsløshedsunderstøttelse, og ikke kræve en ny karenperiode på grund af den pågældendes ophold i en anden medlemsstat;
- e) at sikre personer, som gennemfører en faglig uddannelsesperiode i en anden medlemsstat, men som ikke er omfattet af direktiv 93/96/EØF om opholdsret for studerende, en behandling, som mindst svarer til bestemmelserne i dette direktiv med undtagelse af kravet om indskrivning ved en anerkendt uddannelsesinstitution;

4. Foranstaltninger, der navnlig er rettet mod unge volontører:

- a) at indføre særlige rammer, der er tilpasset unge volontørers situation, når sådanne ikke findes;
- b) at sikre, at oprindelseslandet anerkender den volontøraktivitet, som gennemføres i værtslandet; i denne sammenhæng bør der bl.a. tilskyndes til anvendelse af dokumenter som dem, der f.eks. er nævnt i artikel 8 i Europa-Parlamentets og Rådets beslutning om fastlæggelse af EF-handlingsprogrammet "Europæisk volontørtjeneste for unge"²³;

²¹ EFT L 17 af 22.1.1999, s. 45.

²² EFT C 224 af 1.8.1996, s. 7.

²³ EFT L 214 af 31.7.1998, s. 1.

- c) at gøre det muligt for unge volontører ved hjælp af formular E111 at overføre sygeforsikringen fra oprindelseslandet til værtslandet;
- d) at sikre, at den unge volontør eller eventuelt dennes forældre fortsat har ret til familieydelse og lignende i hele den periode, som aktiviteten i den anden medlemsstat varer og på betingelse af, at det retlige domicil fortsat er den medlemsstat, hvor ydelserne udbetales;
- e) at give den unge volontør, der er arbejdsløs eller venter på at blive berettiget til at modtage arbejdsløshedsunderstøttelse, ret til at arbejde som volontør; det betyder navnlig, at volontørperioden medtages i beregningen af karenperioden før udbetaling af arbejdsløshedsydelse, at den unge arbejdsløse ikke skal gennem en ny karenperiode efter at være vendt tilbage til oprindelseslandet, at de pågældende i volontørperioden ikke skal stå til rådighed for arbejdsmarkedet; det betyder til gengæld ikke, at han fortsat har ret til at modtage arbejdsløshedsunderstøttelse i volontørperioden, men at denne ophæves i den nævnte periode;
- f) i den udstrækning volontørperioden ikke medfører lønnet arbejde at undgå, at den unge volontør og den organisation, volontørarbejdet gennemføres under, pålægges betaling af skattemæssige eller sociale afgifter; ligeledes at undgå dobbeltbeskatning af denne aktivitet;

5. Foranstaltninger, der navnlig er rettet mod undervisere og erhvervslærere:

- a) at træffe alle nødvendige foranstaltninger for at sikre, at en person, der er skattepligtig i en medlemsstat og hører under det sociale sikringssystem i en anden medlemsstat, behandles lige så fordelagtigt, som hvis vedkommende kun var underlagt de skattemæssige og sociale bestemmelser i en enkel medlemsstat;
- b) at træffe de nødvendige organisatoriske foranstaltninger, navnlig for så vidt angår tidsplaner for studierne, med henblik på at sikre, at underviserne kan udnytte muligheden for mobilitet, især af kortere varighed, uden at dette griber forstyrrende ind i skoleåret i deres oprindelsesinstitution;
- c) at indføre sabbatperioder på europæisk plan, så det bliver lettere for undervisere og erhvervslærere at udnytte muligheden for mobilitet;
- d) at fremme indførelsen af en europæisk dimension i uddannelsesprogrammerne for undervisere og erhvervslærere på grundlag af erfaringer fra fællesskabsprogrammerne Socrates og Leonardo ved at skabe overensstemmelse mellem medlemsstaternes uddannelsesprogrammer, udveksling af personer og opholdsperioder i en anden medlemsstat;
- e) ved at yde kompensation til personer, som erhverver faglig erfaring fra en anden medlemsstat, navnlig i form af forfremmelser.

II. OPFORDRER MEDLEMSSTATERNE TIL:

at udarbejde en halvårlig rapport om gennemførelsen af de forskellige aspekter i denne henstilling og tilstille Kommissionen denne rapport;

III. OPFORDERER KOMMISSIONEN TIL:

- a) at nedsætte en ekspertgruppe bestående af personer med kendskab til de forskellige grupper, der er nævnt i denne henstilling, med repræsentation af alle medlemsstaterne med henblik på at muliggøre udveksling af information om og erfaring med de forskellige aspekter af denne henstilling;
- a) at tilstille Europa-Parlamentet, Rådet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget en halvårlig rapport udarbejdet på basis af medlemsstaternes bidrag om gennemførelsen af de forskellige aspekter i denne henstilling.

Udfærdiget i Bruxelles, den

På Europa-Parlamentets vegne
Formand

På Rådets vegne
Formand

BILAG

KATEGORIER AF PERSONER, DER ER OMFATTET AF DENNE HENSTILLING

I. STUDERENDE:

personer, som følger studier på uddannelsesinstitutioner omfattet af EF-traktatens artikel 149, stk. 2, tredje led;

II. PERSONER UNDER ERHVERVSUDDANNELSE:

Personer, som uafhængigt af alder følger en faglig uddannelse uanset niveau, herunder højere uddannelser;

III. UNGE VOLONTØRER:

Personer (i princippet i alderen 18-25 år), som under "Den Europæiske Volontørtjeneste" eller tværnationale volontørprojekter, der opfylder samme betingelser som "Den Europæiske Volontørtjeneste", arbejder med en konkret almennyttig, ulønnet solidaritetsaktivitet, som bidrager til at give dem sociale og personlige kvalifikationer og kundskaber, og til gengæld for hvilken de får vejledning af en vejleder;

IV. UNDERVISERE:

Personer, som underviser i en undervisningsinstitution som de af EF-traktatens artikel 149, stk. 2, tredje led omfattede;

V. ERHVERVSLÆRERE:

Personer, som underviser i en faglig uddannelsesinstitution som de af EF-traktatens artikel 149, stk. 2, tredje led omfattede, eller i lærlingskoler eller virksomheder.

Bemærk: Ovennævnte personer er alene omfattet af nærværende henstilling i det omfang, de forventer at gennemføre et ophold af begrænset varighed i en anden medlemsstat i Fællesskabet end oprindelseslandet, og som i princippet afsluttes med, at de pågældende vender tilbage til oprindelseslandet. Personer, der forbliver inden for en medlemsstats grænser, eller personer, som flytter til en anden medlemsstat for at bosætte sig der på langt sigt eller for altid, er ikke omfattet af nærværende.

FINANSIERINGSOVERSIGT

1. FORANSTALTNINGENS BETEGNELSE

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets henstilling om mobilitet i Fællesskabet for studerende, personer under erhvervsuddannelse, unge volontører, undervisere og erhvervslærere.

2. BUDGETPOST

Del A i det almindelige budget, sektion III (Kommissionen).

3. RETSGRUNDLAG

EF-traktatens artikel 149 og 150.

4. BUDGETKARAKTERISTIKA

4.1 Henstillingens varighed

Henstillingen finder i første omgang anvendelse i to år at regne fra vedtagelse i Europa-Parlamentet og Rådet indtil fremsendelse af den første rapport til Kommissionen (henstillingen kan sandsynligvis træde i kraft i anden halvdel af 2001).

5. UDGIFTERNES ART

Henstillingens gennemførelse medfører ingen driftsudgifter for Kommissionen. Der vil under gennemførelsen blive afholdt to ekspertmøder årligt.

6. BEHOV FOR FORANSTALTNING PÅ FÆLLESSKABSNIVEAU OG MÅLSÆTNINGER HERFOR

6.1 Behov for foranstaltning på fællesskabsniveau, navnlig af hensyn til subsidiaritetsprincippet

Dette forslag til henstilling er en opfølgning på Kommissionens grønbog om hindringer for mobiliteten i Det Europæiske Fællesskab, offentliggjort i oktober 1996 (KOM(96) 642).

I denne grønbog beskriver Kommissionen forskellige former for hindringer, der findes for personer, som ønsker at studere, undervise, forske eller deltage i volontøraktiviteter i en anden medlemsstat i Den Europæiske Union, og der stilles forslag til, hvordan disse hindringer kan fjernes. De efterfølgende brede diskussioner og høringer – herunder på medlemsstatsniveau og i Rådet (uddannelsesministrene) den 27. juni 1997 – har bekræftet, at disse hindringer findes, og at det er hensigtsmæssigt at gennemføre foranstaltninger for at fjerne dem.

Valg af dette retsinstrument begrundes med følgende:

- artikel 149 og 150 udelukker enhver harmonisering af de nationale lovgivninger på området
- da situationen undertiden er meget forskellig i medlemsstaterne, er det ikke ønskeligt at indføre en snærende, ensartet model for alle.

6.2. Foranstaltningens generelle formål

I overensstemmelse med det overordnede mål, nemlig at lette mobiliteten for de berørte personer, opfordres medlemsstaterne til at fjerne de hindringer, der stadig findes trods *acquis communautaire*. Forslaget omfatter dels henstillinger rettet mod alle de omfattede grupper (f.eks. vedrørende anerkendelse af erfaringer fra en anden medlemsstat), dels mere specifikke henstillinger for hver gruppe.

7. OPFØLGNING

I overensstemmelse med forslaget vil der blive gjort rede for henstillingens gennemførelse i den pågældende periode i en rapport, som sendes til Kommissionen to år efter Europa-Parlamentets og Rådets vedtagelse af henstillingen. Rapporten indeholder en beskrivelse af det fremskridt, der er sket i medlemsstaterne på de områder, som nævnes i henstillingen.

8. ADMINISTRATIVE UDGIFTER

De nødvendige administrative ressourcer vil blive mobiliseret i overensstemmelse med Kommissionens årlige beslutning om tildeling af midler, navnlig ud fra yderligere antal ansatte og beløb afsat af budgetmyndigheden.

8.1 Indvirkning på antal stillinger

Stillingstype		Ansatte afsat til forvaltning af aktionen		Heraf		Varighed
		Faste stillinger	Midlertidige stillinger	Eksisterende midler i GD eller tjenestegren	Supplerende midler	
Tjenestemænd eller midlertidigt ansatte	A	1,5		1,5		
	B	0,5		0,5		
	C	0		0		
Andre midler (END - A7003)			0	0		
I alt		2,0		2,0		2001-2002

8.2 Menneskelige ressourcer

(euro)

	Beløb	Beregningsmåde
Tjenestemænd ¹ Andre midler (END - A7003)	432 000	108.000 EUR x 2 m/år x 2 år A1, A2, A4, A5, A7
I alt	432 000	

8.3 Øvrige driftsudgifter forbundet med foranstaltningen

(euro)

Budgetpost (nr. og afsnit)	Beløb	Beregningsmåde
A-7030 Udgifter til møder og indkaldelser*	117.000	2 møder x 3 eksperter x 15 x 650 EUR x 2 år Se ovenstående 1.

Bevillingerne findes i det eksisterende budget til GD Uddannelse og Kultur.

1. Dækning af følgende udgifter: to årlige møder i den nedsatte ekspertgruppe (hver medlemsstat udpeger en ekspert for studerende og undervisere, en ekspert for personer under erhvervsuddannelse og erhvervslærere og en ekspert for unge volontører).

¹ Ved brug af eksisterende midler allokeret til forvaltning af foranstaltningen (beregning baseret på afsnit A-1, A-2, A-4, A-5 og A-7) – årlig omkostning.